

Pravestas bilius prieš raudonųjų propagandą

Kongresas ėmėsi žygių pažaboti praplūtą komunistų veiklą

WASHINGTON, liepos 30. — Kongreso žemesniųjų rūmų radikalių atstovų grupei protestuojant rūmai pripažino bilij, nukreiptą prieš komunistų vykdomą propagandą kariuomenėje, karo laivyne ir pakraščiuo sargyboje tikslu pakirsti šios šalies saugumą pajėgų drausmę, šaliai ištikimybę ir sukeldinti priešgyvujančią tvarką. Bilius pasiūstas senatui.

Šio biliaus pravedimo pagėidavo ypač šalies karinių

pajėgų vadovybė, kuri jau seniau skundėsi, kad komunistai su savo propaganda veržiasi kareivių ir jūrininkų tarpan skleidžiam raudonąsias pažiūras.

Nutvertiems propagandistams numatytos aštrios bausmės. Už propagandos vykdymą žodžiu, arba raštu — didžiausia bausmė 10 metų kalėti ir 10,000 dol. bauda, o svetimšaliams dar ir deportacija.

Kongresas dar daugiau apkapojo skolinimo bilij ir dar nepravedė

WASHINGTON, liepos 30. — Kongreso abiejū rūmai karštai ir skubotai baigia svarstyti ir vis dar daugiau apkapojo administracijos vadinamą skolinimo išlaidumo bilij. Matyt, rytoj įvyks galutini balsavimai.

Prie biliaus prisegta įvairių rūšių priedai. Iš reikalauotos bilium originalinės apie pustrėčio bilijono dolerių sumos palikta vos vienas bilijono

nas ir 640 milijonų dolerių. Kai kurie kongreso atstovai darbuojasi dar ir šią sumą sumažinti tuo smetimu, kad vyriausybė neturi kištis į privataus pobūdžio projektus. Kišdamosi gi siekiama plėsti kontrolę ir sulaukoma biznio pažanga.

Pranešta, administracija nesitikėjusi kongreso tokio smarkaus sukilimo prieš šį jos bilij.

SOVIETŲ UŽSIENIŲ KOMISARIJATE VYKSTA "VALYMAS"

MASKVA, liepos 29. — Pašalinus Litvinovą ir Molotovui užėmusį jo vietą, užsienių reikalų komisarijate tuojau prasidėjo valymas. Buvusieji komisaro padėjėjai atstatomi ir jų vietoje skiriami (ir jau paskirti) kiti.

Iš visų stambesniųjų valstybių sovietų ambasadoriai atšaukti į Maskvą ir persijojami. Kai kurių likimas net nežinomas. Į Maskvą tarp kitų atšauktas ir iš J. A. Valstybių ambasadorius K. Oumanskis.

Diplomatų sluoksniuose Maskvoje kalbama, kad pašalintas Sibiro kariuomenės pirmosios armijos (ten yra dvi armijos) vadas gen. Šternas, matyt, pasiūstas į Mongoliją ten vesti karą su japonais.

VOKIETIJA TURI PAROŠUSI 8000 KARO LĒKTUVŲ

BERLYNAS, liepos 30. — Niekam tikrai nežinoma, bet stebėtojai tvirtina, kad Vokietija karui jau turinti paruošusi 8,000 lėktuvų. Dėja, neturi pakankamo skaičiaus gerų lakūnų.

PRANCŪZIJA ĮSTEIGĖ PROPAGANDOS BIURĄ

PARYŽIUS, liepos 30. — Prancūzijos vyriausybė įsteigė propagandos biurą. Be to, ministrų kabinetas nusprendė dabartiniam parlamentui paliginti porai metų terminą. Tad ateinantį rudenį neįvyks naujo parlamento rinkimai.

NACIAI SKUBIAI VALO JAVUS

OPPELNAS, Vokietija, liepos 30. — Odrės upė Silezijoje grasina išsiliejimu. Tad aplinkiniuose ūkiuose naciai skubiai valo javus. Į kai kurias dalis talkai pasiūsta ir kariuomenės daliniai.

J. A. Valstybės turi galimumų suturėti japonų isikariavimą Kinijoje

WASHINGTON, liepos 30. — Šalies administracijos sluoksniuose pareiškiama, kad J. A. Valstybės yra pasiruošusios prieš japonus panaudoti kiekvieną ekonominio spaudimo priemonę iki japonai bus priversti skrupulingiau skaitytis su J. A. Valstybių teisėmis Kinijoje.

Toliau aiškinama, kad Ameriką gali ekonominiu smūgiu priversti japonus nutrauk-

Buvusis Louisianos gubernatorius R. W. Leche (dešinėje) tariasi su U. S. prokuroru Rene Viesca prieš eisiant liūfyti "grand jury", kuri tyria įvykusias valstybėje politines sėlmystes jam gubernatoriaujant.

Visoj šaly sulaukytas WPA darbininkų paleidimas iš vykdomų projektu

WASHINGTON, liepos 30. — WPA (Works Projects Administration) nacionalinis administratorius pulk. F. C. Harrington vakar visų valstybių administratoriams įsakė sulaukyti 18 mėnesių nuolatos išdirbusių darbininkų paleidimą trisdešimčiai dienų, kaip tas anksčiau kongreso buvo nustatyta.

Tas padaryta senatui pripažinus priedą skolinimo iš-

laidumo bilijui. Administracija randa, kad tuo priedu atšaukiamas pirmesnis kongreso patvarkymas apie 650,000 bedarbių paleidimą iš vykdomų projektu.

Nėra žinoma, kiek iki vakar dienos jau buvo paleista bedarbių.

Tačiau minėto priedo žemesnieji rūmai dar nepripažinę.

TIENTSINE BRITAI GAUNA GRASINIMUS APLEISTI MIESTĄ

TIENTSINAS, Kinija, liepos 29. — Čia gyvenantieji (ne koncesijoje, kuri japonų blokuojama) britai apturi grasinimus. Jie įspėjami apleisti miestą, arba turėsių žūti.

Šiuos siuntinėjamus grasinimus pasirašo kažkokia 'Antibrithish National Salvation League' (Antibrithinė Nacionalė Vadavimo Sąjunga).

Grasinimuose be kitko pažymima, kad Didžiosios Britanijos agresyvinė veikla Azijos Rytuose turi būti nutraukta. Tientsino britams duodama proga ramiai apleisti miestą. Jei jie to neatliks, susilauks baisios katastrofos.

GARSINKITĖS "DRAUGŲ"

J. A. Valstybės turi galimumų suturėti japonų isikariavimą Kinijoje

ti savo vykdomą karą Kinijoje ir žymiąją kariuomenės dalį iš ten ištraukti.

Nurodoma, kad iki šioliai japonams sekėsi Kinijoje kariuoti dėka J. A. Valstybių nusistatymui nevaržyti čia japonams įsigyti įvairių žaliavų ir karo medžiagos. Kaip tik viskas būtų jiems čia uždaruta, kaip bėmatai Japonijos ekonominis stovis būtų žymiai pakirstas.

PREZ. ROOSEVELTAS APIE PRAVESTĄ HATCHO BILIŲ

WASHINGTON, liepos 29. — Kongresas pravedė vadinamą Hatcho bilij ir pasiuntė prezidentui pasirašyti. Šiuo bilium federaliniams tarnautojams ir darbininkams uždrausta veikti šalies politikos fondais remti federalinius kandidatus ir tt.

Spaudos konferencijoje prezidentas klausiamas nuomonės apie šio biliaus vertę atšakė, kad biliaus pagrindinis siekimas yra girtinas. Tačiau jo teisėtumas yra abejotinas.

Prezidentas nurodė, kad federaliniai tarnautojai ir darbininkai yra piliečiai ir turi balsavimo teises. Jei taip, ar galima jiems pilietybės teises varžyti, nurodyti jiems, ką jie gali ir ko negali daryti, ar jie gali, ar negali dalyvauti politiniuose susirinkimuose ir prisidėti aukomis prie politinių fondų sudarymo.

Taip pat nemažiau svarbus klausimas, kas turi šį įstatymą (bilij) vykdyti.

Su šiuo bilium yra susiję visa eilė kitų klausimų, kuriuos reikia nuodugnai studijuoti.

Prezidentas pasisakė, kad jis bilij studijuosias ir tik po to galėsias pareikšti savo teigiamą, arba neigiamą nuomonę.

BRITAI LONDONĄ APDRAUDŽIA NUO LĒKTUVŲ

LONDONAS, liepos 29. — Britai baigia vykdyti savo planus Londoną apdrausti iš oro karo laikais. Visas miestas aplinkui apjuosiamas balionais, prie kurių prikabinotos plieninės vielos. Šimtai tų balionių su vielomis išskeldinami iki 2,000 pėdų į padanges. Žemiau skrandantieji bombonešiai įsivelia į kabančias vietas ir lėktuvams užbaigtas skridimas.

Pranešta, kad vykdomi išbandymai yra sėkmingi.

LLOYD GEORGE PUOLA BRITŲ DIPLOMATIJĄ

LONDONAS, liepos 30. — Buvęs Britanijos ministras pirmininkas Lloyd George, liberalas ir sov. Rusijos šalininkas, puola šiandieninę britų diplomatiją dėl nepavykimo susitarti su sovietais.

Jis sako, kaip gali Maskva tartis su Londonu, jei Londonas sov. vyriausybę stačiai įžeidžia. Derybų vesti į Maskvą nepasiuntė kokio nors valstybės vyro — ministro, bet tik užsienių reikalų ministerijos valdininkėlį W. Strangą.

Anot Lloyd George, naciai pirmiau užgrobs Danėigą, o tik paskiau Maskvoje gal bus padaryta kokia nors sutartis.

SOVIETAI UŽGINA LAIVO NUSKENDIMĄ

MASKVA, liepos 30. — Sovietai energingai užgina Vokietijos nacių spaudoje paskelbtą žinią, kad per manevrus nuskendo sovietų povandeninis laivas.

BRITANILJOJ PRADĖTOS NAUJOKŲ MANKŠTOS

LONDONAS, liepos 30. — Iš pašauktų karo tarnybos naujokų 55,000 pasiūsta į karines stovyklas karo mankštai.

Niekomet neatsiduk visiškam tinginiavimui, bet ar skaityk, ar rašyk, ar melskis, ar mąstytk, ar dirbk ką nors ben

JAPONAI PLANUOJA IŠSIŽADĖTI 9-NIŲ VALSTYBIŲ PAKTO

TOKIO, liepos 29. — Japonai nenurimsta dėl J. A. Valstybių paskelbtos žygio išsižadėti prekybos sutarties su Japonija.

Valdiniuose sluoksniuose Amerikos žygis atsargiai svarstomas. Bet japonų spauda be atodairos puola J. A. Valstybių vyriausybę, kuri si jasi su Britanija ir priešinga japonų užsimojimams Kinijoje.

Japonų kariuomenės vadovybės minčių reišškėjas laikraštis "Kokunim" pataria Japonijos vyriausybei be jokių atidėliojimų išsižadėti de

vyrių valstybių sutarties, kurią Kinijai užtikrinama neliečiamybė.

Laikraštis nurodo, kad šios sutarties išsižadėjimo kaip kitos svetimos valstybės, taip ir Amerika Kinijoje neteks jokių teisių, nes japonai jų nepripažins ir tada amerikiečiai tesižino.

Anot laikraščio, sutarties išsižadėjimas bus logiškas Amerikai atsakymas jos užsimojimams prieš Japoniją.

Galimas daiktas, kad Japonija žinsis šios priemonės, kadangi jau kelinti metai ji su ta sutartimi daugiau nesiskaito.

JAPONAI SIEKIA IŠ BRITŲ IŠGAUTI KINŲ SIDABRĄ

LONDONAS, liepos 29. — Tokioj vedamos britų su japonais derybos Tientsino blokados ir kitais klausimais staiga pertrauktos japonams išskėlus naujus reikalavimus.

Būtent, japonai pareikalavo, kad britai Tientsine ir kitose savo koncesijose Kinijoje neremtų Kinijos vyriausybės esamų apyvartoje pinigų, bet japonų įvestą naują valiutą.

Be to, japonai reikalauja jiems paduoti Tientsino koncesijoje esamą Kinijos vyriausybės depozituotą sidabrą vertės 50 milijonų dolerių.

Derybose su japonais dalyvaujans britų ambasadorius Sir Robert Craigie kreipė pas savo vyriausybę gauti nu rodymų tais klausimais. Tad dėlto ir derybos pertrauktos.

Sužinoma, kad britų vyriausybė griežtai priešinsis pripažinti naują japonų įvestą kinams valiutą ir atsisakys paduoti kinų vyriausybei priklausantį sidabrą.

Iš anksto žinoma, kad tas britų priešinimasis bus tuščios pastangos ir tik sutrukdys derybas. Žinoma tvirtina, kad britai galų gale turės pasiduoti japonams. Nes tik pasidavimu bus išvengta ginkluoto susikirtimo su japonais. Japonai jau pertoli nužygiavę su savo įsigalėjimu Kinijoje ir jų niekas ten nesulaukys.

KAUNAS. — Sveikatos Departamentas paskutinėmis dienomis suteikė medicinos gydytojų praktikos teises 23 jauniems gydytojams, jų tarpe 3 moterims, o dantų gydytojų diplomus gavo 9 asmenys, vienos moterys. Medicinos kandidatų laipsnius gavo net 60 asmenų, jų tarpe ir 12 moterų, kurie dabar baigė medicinos fakultetą.

"Eltos" žinios

KAUNAS. — Lietuvos ūkininkų Organizacijos įstatymo projektas jau yra parengtas ir įteiktas Ministrų Tarybai, Laukiama, kad netrukus jis bus ir svarstomas.

KAUNAS. — Praėjusiais metais ūkininkams buvo duota 210,000 ktm. miško, 2,150,000 Lt vertės. Ūkininkai už šią medžiagą sumokėjo tik 430,000 Lt. Tokiu medžiagos nupigūnimu vyriausybė skatina naują ūkininkų statybą.

KAUNAS. — Vokiečių lietuvių susitarime, kaip žinia, yra numatyta speciali mišri lietuvių vokiečių bendrovė Klaipėdos uostui eksploatuoti. Kaip tenka patirti, tokia bendrovė netrukus įsisteigiant.

KAUNAS. — Šių metų Nemuno reguliavimo darbams vykdyti paskirta 300,000 litų. Aukščiausiai Jurbarko norima kiek galima greičiau pagilinti Nemuno vagą, kad kursuojantieji iš Klaipėdos didieji garlaiviai galėtų plaukti iki Jurbarko, kur bus įrengtas prekių perkrovimo punktas.

KAUNAS. — Kelių Valdyba yra parengusi Lietuvos plentų statybos didįjį ir dešimtmečio planą. Pagal didįjį plentų statybos planą reikėtų pastatyti 2,600 km. naujų plentų. Šiuo metu vykdomas dešimtmečio plentų statybos planas, sudaras apie 700 km. naujų plentų. Apskaičiuojama, kad viso didžiojo plentų statybos plano įvykdymas kainuos apie 180,000,000 Lt.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Šiandien numatoma giedra ir šilčiau.

Saulė teka 5:42, leidžiasi 8:10.

"DRAUGAS"
 THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
 3224 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS
 Published Daily, Except Sunday.
 SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
 Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — 5c.
 Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"
 Beina kasdien išknyrus sekmadieniais.
 PRENUMERATORŲ KAINA: J. Amerikos valstybės: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumeratai: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Pavienis num. 5c.

Bendradarbiaus ir korespondentams rašyti negrąžina, jei neprašoma tai padaryti ir nepriimtinama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasiliko sau teisę tašyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas suly savo nuostoria. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rasomąja mašine) paliekant didelius tarpus patalpytiams, vengiant polemikos ir amėniskumu. Pasenusios korespondencijos laikraštui nededamos.

Skelbtųjų kainos pristūdamos pareikalavus.
 Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Už Moterų Teises

Prel. Chappoulie, Paryžiaus mįsijų draugijos pirmininkas, paskebe pareiškima, kuriame vardu prancūzų misijonierių reikiama nusiirdžią padėką Prancūzijos Kolonijų ministeriui už išleistą parėdimą ir parlamentui už jo ratifikavimą sąryšy su moters būvio pagerinimu prancūzų Afrikoj.

Šis prancūzų vyriausybės parėdimas, kaip sako prel. Chappoulie, yra šimtmečio misijonierių sunkaus darbo pasekmė.

Nuo dabar toj Afrikos dalj jaunos mergaitės nebebus parduodamos poligamistams. Nuo dabar jaunos mergaitės ar moterys Afrikoj jau nebus verčiamos prieš savo norą ištekti už vyro, kurj pirsdavo tėvai, broliai ar giminės finansiniais ar šiaip jau koliais materialiniais sumetimais. Nuo dabar vyrai nebeturės teisės savo žmonas mainyti į gyvulius ar daiktus.

Tuo patvarkymu Prancūzija neįnešė pakeitimų to krašto vietiniuose papročiuose, tik pertvarko socialinį ir šeimyninį gyvenimą.

Kur tik pasiekė Kristaus mokslas, visur pakelta moters vertybė, išlaisvinta ji iš pažeminimo vergovės, sulyginta jos teisės su vyrais, pagerintas jos būvis.

Pagoniškuose kraštuose moterys ir šiame dvidešimtame amžiuje tebeveikla sunkią vergijos našą. Dėl to misijonieriai, Kristaus mokslo skleidėjai, aukojasi, save į didelius pavojus stato, kad tų kraštų žmones apšviesti išganinguoju Kristaus mokslu, kad juos kultūrinti, kad išlaisvinti moteris iš skaudžios vergijos pantų.

Nėra abejonės, kad misijonieriai daug sunkaus darbo įdėjo, kol privedė prancūzų koloniją Afrikoj prie tokio laipsnio, kad jau buvo galima ir įstatymais užstoti už moterį, pagerinti jos būvį.

Gerai Ženklai, Bet...

Šiuo tarpu lyg daugiau pradėdama jausti laikų pagerėjimą.

Optimistinių minčių sukelia geresnės žinios iš Wall Streeto. Stakų kainos pakilo.

Tam esama ne viena, bet kelios priežastys.

Biznis eina geryn.

Pradėdama labiau pasitikėti, kad vyriausybė labiau kooperuos su pramonės įmonėmis.

Taip pat atsiranda daugiau vilčių, kad tarptautiniai ginčai bus išrišti taikiu būdu.

Vadinas, spėjama, kad visuotino karo Europoje nebus.

Jau laikas laikams gerėti. Ir taip jau per ilgai ekonominė depresija žmones kankina.

Truputį, vis dėlto, baisu, kad pasirodžiusieji geresnių laikų ženklai nepradėtų nykti.

Šiomis dienomis Didžiosios Britanijos parlamente (liepos 25 d. posėdyje) išreikšta viltis kad jau padaryta truputį pažangos sąryšyje su atkėdėjimu Jungtinėms Amerikos Valstybėms skolų. Believe it or not! Sveikintina pažanga. Tačiau ar tik čia nėra šuniukas kur nors pakastas?

Ne tik TT. Marijonų tarpe, bet ir šiaip jau jų bičiulių rateliuose girdisi daug pasitenkinimo naujai išrinkta vienuolių vadovybe. Mat, ir naujasis generolas J. E. Vysk. P. Būčys, ir jo padėjėjas gerb. kun. prof. J. Vaitkevičius, ir provincijolas gerb. kun. dr. J. Navickas amerikiečiams lietuviams yra gerai pažįstami.

APŽVALGA

Dėl Bendro Veikimo

Prieš porą savaičių Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba laikė suvažiavimą Clevelande. Suvažiavime pasiūlyta Federacijos vadamams suorganizuoti bendrą pasitarimą New York'e Lietuvių Dienos proga. Apie tautininkų tarybą ir apie pasiūlymą Federacijai, Clevelande išeinančio "Lietuvių Žinios" taip rašo:

"Kodėl ši abejonė, Amerikos Lietuviai Katalikai ir A. L. R. K. Federacija niekuomet da nėra atsiskakę nuo bendro veikimo, jeigu tas veikimas gali kiek nors naudoti atnešti tautos gerovei. Tokia išreikšta abejonė ryškiai parodo Tautinės Tarybos silpnumą ir tokio silpnumo prisipažinimą.

Ir neveltui. Ką gi Tautinė Taryba atstovauja? Tautininkus? Vargiai galima būtų sutikti. Nes pačios Tautinės Tarybos centralinės valdybos nariai nėra rinkti jokių organizacijų atstovai. Nei juos kas nors rinko, nei skyrė. Žodžiu sakant, susirinko grupelė asmenų, kurie patys save pasivadino vadais ir sutvėrė organizaciją, kuri pasiima sau už prievolę kalbėti visų Amerikos Lietuvių Tautininkų vardu. Kitaip sakant pastatytas namas be papėdžių.

Toliau, organizacija gyvuoja jau koks laikas, tveriami skyriai, daromos rezolucijos, paraginimai, paakstinimai ir net siunčiami protesto pareiškimai neturint tikrai nustatytos organizacijos platformos ir net paprastų išdirbtų įstatų.

Apert esančios abejonės pas pačius tautininkus reikia neužmiršti aiškų ignoravimą šios organizacijos per sandariečių organą "Sandarą". Sandariečiai taipogi priskaitomi prie tautininkų, o jeigu iš kokių priežasčių nepriskaitomi, tad yra jiems artimiausi. Todėl, jeigu sandariečiai nekokiomis akimis žiūrį į Tautinę Tarybą ir nemato aiškiaus ten autoriteto tad kaip gali su tokiu neaiškiu autoritetu tartis bei kalbėtis Katalikų Federacijos atstovai?

Netaip yra svarbus vienos ar kitos organizacijos suorganizavimas, kai svarbu, yra padėti tų organizacijų pamatai, ant kurių bus statomas organizacijos pastovus namas. O Tautinė Taryba kaip tikrai ir neturi. Bandoma užtyti namą nepastatius papėdžių. Stogas užbaigtas, o fundamentas nepradėtas. Kitaip sakant pastatytas neorganizatyvis stiprus namas bet paprasta palapinė".

Registruoja Nepiliečius

Brazilijos laikraščiai praneša, kad einant įstatymu Nr. 3010, visi Brazilijoje gyvenantieji svetimšaliai nuo 18 iki 60 metų privalo registruotis ir išsiimti svetimšalio pasą (carteira de identidade).

Svetimšalių registracijos terminas baigiasi š. m. gruodžio 22 dieną. Kas iki to laiko neužsiregistruos ir neišsiims specialaus svetimšalio paso, einant įstatymu, bus baudžiamas ir negalės dirbti jokio darbo bei verstis bet kokiuo verslu ar amatu.

Taigi, pasiskubinkite jau dabar užsiregistruoti ir išsiimti "kadernetą" (svetimšalio pasą).

Buvo mėginimų ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse įvesti panašią svetimšalių registraciją, bet ligšiol to padaryti nepavyko. Reikia tikėtis, kad ir nepavyks, nes ji nereikalinga.

Ar Tai Priešžydiškumas

"Amerika" rašo: "Mūsų komunistų spauda bara Lietuvos verslininkus dėl jų neva priešžydiškumo, o tas priešžydiškumas pasireiškia svarbiausia tame, kad visi lietuviai raginami stiprintis prekyboje. Tačiau brooklyniskė "Laisvė" nelogiška — jai irgi ne svefimas priešžydiškumas...

Kai amerikiečių spaudoje pasirodė buv. Sov. Rusijos žvalgybos įžymaus pareigūno generolo Krivitskio straipsniai apie Stalino veiklą Ispanijoje ir iš viso Vakarų Europoje, tai "L." tuojau paskelbė, kad Krivitskis esąs ne Krivitskis, o tik Šmelka Ginsberg. Tiesa, to buvusio komunistų žvalgybininko gimimo pavardė ne Krivitskis, tačiau jo pirmas vardas gimimo dokumentuose įrašytas Samuel. Tad ar ne iš neapykantos žydams "Laisvė" vadina Krivitskį Šmelka? Samuelį pavadinti Šmelka vis dėlto nekvepia tolerancija žydams.

Kurstoma Naujosios Lietuvos Ugnis

"Naujoji Romuva" Ir Jos Vaidmuo

(Tęsinys)

Mūsų tautoje kartais iškyla konfliktai tarp senosios ir jaunosios kartos. Senieji su nepasitikėjimu žiūrį į jaunuosius. Jaunieji — senuosius. "N. Romuva" neskelbia antagonizmo tarp jaunesniosios ir senesniosios kartos. Ji skelbia tarp jų bendradarbiavimą. Senesnioji karta turi perduoti jaunesnei kartai tradicijas, su laikyti nuo revoliucinių žygių, racjonalizuoti jos dinaminę energiją. Jaunieji — naikina konservatyvizmo rūmus, palenkia ir senąją kartą naujiems kūrybos žygiams. N. Romuva neseka Rusijos pavzdžių, kur kiekviena naujoji generacija stengėsi viską griauti ir ateitį statyti vis ant naujų pamatų. Ji jungia praeitį su dabartim, dabartį su ateitimi. Ir prie jos susipietė įvairiausio amžiaus ir profesijų žmonės. Čia yra ir senų nenulstatamų tautos darbininkų, yra dar ir jaunučių vos vos bekopiančių į gyvenimą.

"N. Romuva" stengiasi apimti visas kultūrinio gyvenimo sritis. Kultūros egzistencijai būtina reikalinga nuolatinės pastangos. Kitaip nebus progreso, o tik regresas. Dar šiek tiek plačiau pagnagrėkime atsikiras kultūrinio gyvenimo sritis, kurios "N. Romuvoj" ryškiau ir gausčiau pasireiškė.

IV.

Pirmiausia stengsimės paliesti "N. Romuvos" literatūrinį kelią ir išskelti pagrindinius principus.

Jau pirmam numery redakcijos žody skaitome: "O kas nemėgsta dailiosios literatūros. Juk joje realizuojasi mūsų estetinė svajonė ir spindi gyvenimas visu savo turtingumu ir įvairumu. "Naujoji Romuva" duos nemažai dailiosios literatūros dalykų. Pirmoj vietoj ji duos savo rašytojų kūrinus" (1931 m. Nr. 1).

Pirmaisiais metais, kada vyko formavimasis, bendradarbių sąstatas dar nebuvo nusistovėjęs. Daug sustiprėjo "N. Romuva", kai Granitas buvo inkorporuotas į "N. Romuvą": "Neseniai įvykusiame Granito kolektyvo posėdy nutarta ši mintis šiaip realizuoti: prie N. Romuvos kuriamas jaunųjų literatų klubas, į kurį be granitininkų kviečiami ir kiti jaunieji "N. Romuvos" literatai, o paga-

laima Granito 2 nr. medžiaga spausdinama "N. Romuvoj". Tokiu būdu sustiprinamas literatūros skyrius "N. Romuvoj" ir praplečiamas granitininkų ir jiems artimų literatų veikimas" (1932, Nr. 19).

Tuojuo "N. Romuvos" beletristika, poezija žymiai pagausėjo. Atsiranda "N. R." literatų klubo ketvirtadienis, kur buvo nagrinėjami įvairūs literatūros klausimai. Prasi-dėjo gyvas judėjimas. Literatūros kritikos ir literatūros istorijos straipsniai vis augo ir augo.

Kai 1935 m. Rašytojų Draugijos veikimas pagyvėjo, kai "rašytojų trečiadieniuose" diskutuojama mūsų literatūros gyvybinės temos, tai N. Romuva pasidaro tarsi tos draugijos organu. Patys N. R. literatai aktyviai dalyvauja diskusijose ir plačius posėdžių aprašymus spausdina N. Romuvoj. Šitas judėjimas yra nuolatinio augimo stadijoj, pasireiškia vis naujais niuansais. "N. Romuva" rengia literatūros ir muzikos vakarus.

Literatūrinis "N. Romuvos" judėjimas yra daugiausia jaunųjų literatų judėjimas. Aišku — modernizmo nevenigiama: "Modernizmo ji nelaiko šmėkla. Priešingai ji nori alsuoti dabarties gyvenimo ritmu. Nusigręžti nuo savo epochos ir raudoti praktiskus praiteis — per daug nerimta... Kūrybos idealas dar nerealizuotas. Jcs ugnis amžina, bet amžinai naujos ir jos pasireiškimo formos. Nėra duota modelių kopijoms. Literatūra turi nebezdžionauti ir ne kopijuoti, bet duoti ką nors naujo. Originalumas ir naujų kelių ieškojimas vienas iš jos gyvybės principų, kurio netekusi ji ima lavonu dvokti" (J. Keliuotis, NR 100 numeris).

Tačiau "N. R." modernizką priima kritiškai, ji neapsiriboja kokia nors viena "mados srove, bet sintetine visa, kas mūsų laikais yra laimėta. Ji negriauna, kas yra gerai pastatyta ar statoma, nes jos tikslas ne griauti, bet statyti. Ji nekovoja ir nemano kovoti su tais literatais, kurie laikosi kokios nors tradicinės literatūros mokyklos: "N. Romuva" neneigia ir tradicinės krypties vertingos kūrybos. Yra draugiško bendradarbiavimo ir su daugeliu senosios kartos atstovų, kurie mums nepavydi, kurie

žinoma, oficialiai "L." turi būti palanki žydams, bet jos atsakingų asmenų širdyse yra degančios ir kitokios ugnelės...

Čia pat norime pasisakyti, kad negalima pritarti nekultūringai kovai prieš žydus ar prieš bet kurią kitą tautą, tačiau įgimtas sveikas savisaugos instinktas kiekvieną žmogų įpareigoja rūpintis savo artimųjų gerove. Iš to ir plaukia lietuvių pareiga rūpintis savo tautiečių visokeriopa gerove. Prekyboje glūdi turtai, joje klesti ir asmenų kūrybinių jėgų plėtotės galimūmai. Prekyba

Cleveland, Ohio, atidaryta tautinė paukštinkystės paroda. Agrikultūros sekretorius Henry Wallace (dešinėj) kariuomenės balandėliu siunčia prez. Rooseveltui sveikinimą (Acme telephoto)

obejektyviai vertina ir jaunųjų pastangas, kurie stengiasi suprasti šią epochą ir nuo jos neatsilikti" (J. Keliuotis, 48 nr.).

"N. Romuva" kovoja prieš literatūrinį diletantizmą.

"N. Romuvai" rūpi, kad mūsų kuriamoji kultūra būtų tautiška ir krikščioniška, o ne vien europieška ir moderniška (1932, Nr. 48). Prisi-laikoma ir literatūroj šių bendrų kultūros principų.

Iš kūrėjo pareikalaujame moralinio aukštumo, savęs susivaldymo. Griežtai pasmerkia "N. Romuva" menininkų dorovinį pakrikimą: "Moderninė kūrybos psichologija...teigia, kad dorovė yra būtina kūrybos sąlyga, kitaip kūrėjas per daug greit išsienia, sumenkėja, per greit pasensta ir sunyksta. Įkvėpimas yra visų žmogaus galių susitelkimas į vieną žygi, kuris negalimas be savivardos, be tam tikros askezės. Tik dvasinis žmogus gali būti patvarus ir vertingas kūrėjas, nes jis savo šaknimis siekia begalinį gyvenimo šaltinį. Ir jei nemaža mūsų menininkų per daug anksti pasensta ir sunyksta, tai ne kartą prie žastimi yra dorovės principų nepaisymas (J. Keliuotis, "Kūryba ir dorovė").

Krikščioniškų dorybių akcentavimas kūrėją iškelia į krikščionybės plotmę. Išvidinė krikščionybė dedama visokios kūrybos pamatu.

"N. Romuva", kviesdama visus prie tautinės kultūros kūrimo, kviečia ir kūrėją nemėgdžioti svetimus modelius, bet lietuviškam turiniui surasti ir lietuvišką formą. "N. Romuvos" lietuviškos uteratūros principai visiškai priešingi senosios tautinės literatūros mokyklos pobūdžiui. Į tautinę literatūrą norima

eiti išvidiniu būdu: "Lietuviškų atribūtų linksniavimas dar nepadaro veikalo lietuvišku. Reikia, kad veikalas turėtų lietuvių dvasios esminuosius bruožus... Literatū uždavins ieškoti tautos individualybės, kuri glūdi ne keliamose problemose, bet jų pasireiškimo būde... Nei liaudies kūryba, nei senųjų rašytojų tradicija, nei užsieninės įtakos negali būti lietuviškos literatūros kūrėjui idealai ar modeliai... Kūryboj nėra ir modelių, tad nesukursime lietuviškos literatūros imituodami liaudies kūrybą ar senesnius rašytojus... Svetur, Rytuos ar Vakaruos, galima rasti impulsų, motyvų, techniškių žinių, bet ne modelių kopijoms. Taip pat ir liaudies kūryboj galima rasti motyvų, impulsų, bet ne modelių" (J. Keliuotis, "N. R 100 numeris").

(Bus daugiau)

Šitaip pasirėdžius Grayce H. Alexander iš Nettleton, Arkansas vals., išėjo į miestelį pasivaikščioti. Miestelio gyventojai pasipiktinę ir pareikalavo policijos ją sulaukyti. Už drąsą taip pasirodyti viešumoj tokiam kostiume teismas ją nubaudė \$50 "and costs". (Acme telephoto)

MŪSŲ "TĒVUKO" PASAKOJIMAI

(Tēsinys)

— Gerai, o kai baigēi tarybā kariuomenē, kā darei?

— Kā dariāu? Gi grīžāu ī namus pas tēvus, su tēvu stātēm namus, stāliāus darbus darēm. Jāu turējāu 26 metus, uż mūsū bendro darbo mōkestj pasīmdāvo tēvas, unān gi, kāip kokiam vaikui, īšmes kelias kapeikas, decol. Manāu sau, ar visā amžjū tāip ir bus. Juk āš nebe vaikas, matēs pasaulio, eisiu nuu tēvū ir pats sau użdarbiāusiu. Patys draugai pradējo īš manēs juoktis. Sako: "tu dirbi, dirbi ir nieko neturi". Ir tiesa, dirbau ir gerai dirbau, negirtuokliāvu, nepaleistuvāvu, turēti gi nieko neturējāu, Pasiryžāu vāžiūoti ī Peterburgā, tenai surasti sau darbā. Tēvai nenorējo īsleisti. Šalimais gyveno toks lesvinčius (eigulys), jis turējo dukterj, tai motina norējo manē apženyti (sutuokinti) su jā. Ji, būdāvo, dažnai sakydāvo: "Juruk, ženykis su Magdele, ji dora, dievobalminga mergaitē". Mums priklāusē trijū hektarū žemēs sklypelis, man betarnāujant kariuomenē jū użgrōbē tolimesnioj giminaitē. Buvo użvesta byla, kuriā mes laimējom. Turējāu rankoj īspolnietelj (vykdomāj) raštā, tai tēvai sako, eik, vāveik, paimk savo žemē ir gyvenk. Jie manē mane apženyti, apgyvendinti šioj žemelēj, tuomi pririšti prie vietas. Eīnu āš ī tāj žemēs sklypelj, randu paskendusj varguose giminaitē. Vaikai pusplikiāi, grīčioj betvarkē, didžiausias nešvarumas. Āš pratēs gyventi švariau ir patogiau man sau: kā āš čia darysiu, juk vargsiu, kāip jī vargsta, utēles tik šersiu. Pasidarē graudu, pāemiau atneštājū raštā, sudraskau jū akyse ir sākāu — štai, jūsu baisenybē, kurios bijojot, gyvenkit sau sveiki, man gi nereikia tos žemēs, āš bejos Dievui padedant pragyvensiu. — Puolo jiedu manē bučiuoti, dėkoti. Po to, grīžāu ī savo namus ir sakāu tēvams — vāžiūojū ī Peterburgā, tos žemēs gi man nereikia, jā atidāviau jiem, decol. Ir īsvāžiūāvāu. Įsvāžiūojant mōman sako: "Juruk, ženykis su Magdele". Peterburge adžioj buvo ne lengva; teko vienā sykj per porā dienū nei duonos kāsnelio ī burnā nepāimti, bet pasimeldžius ī švenčiausjā Panelē pasitai-

kē stāliāus darbas gauti pas tokj vokitj. Kadangi turējāu gerus nagus, man darbas sekēsī, tai ponas tāj pastebējēs manēs nebepaleidžia; mōka vis daugiau ir daugiau uż darbā, pastato vyresniūojū ant kitū darbinikū. Vēliāu manē pastato prižiūrētoju striktarij dirbtuvēj, be to dirbau visokius stāliāus darbus, per tat gerai użdirbdāvāu.

— Sakai, per šv. Panelēs użtarimā gavai darbā. Kāip ten buvo?

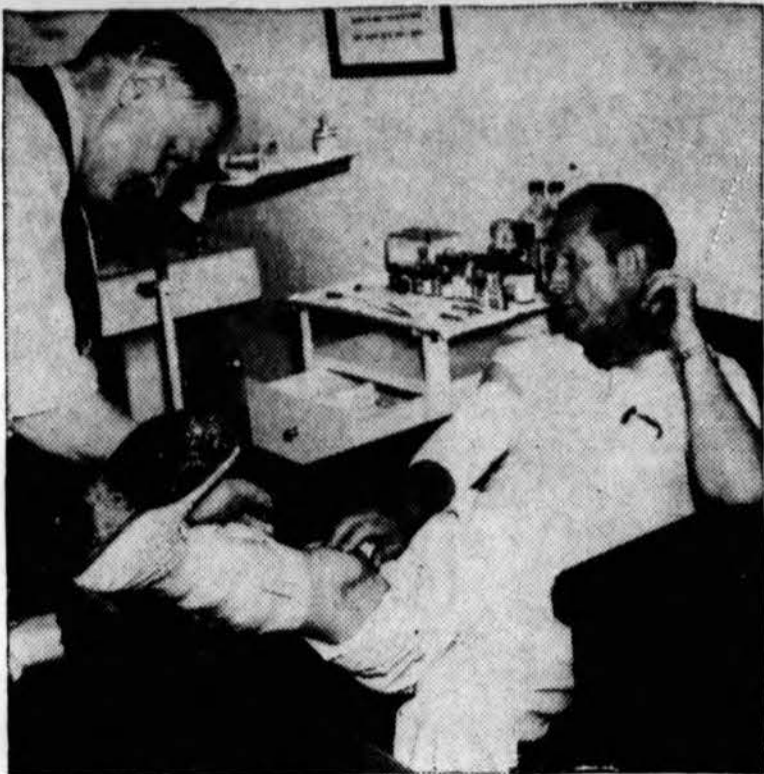
— O tāip buvo. Kai niekur nebēgāvāu darbo ir jāu porā dienū īšbuvāu nevalgēs, vāikščiojāu gatvēmīs ir pamanāu sau — šv. Panelē manēs niekad nēra apleidus, kai ī Jā kreipdāvāus, użtat ir darbar eisiu ī bažnyčjā, pulsū po Jos kojomis ir prašysiu darbō. — Karštai pasimeldžia ī Dievo Motinā. Tāj pačjā dienā sutinku ponā — tāj patj vokitj, kurj minējāu; jis manē użkalbino, davē darbā ir gelbējo īš vargo.

— Pasakyk, tēvuk, kāip ir kur apsivedei?

— Mat, kād āš ir jaunāsbuvāu, mieste gyvenāu, bet neištvirkāu, laikiaus to, ko manē mokino tēvai ir šv. Bažnyčia. Āš žinojāu, kas galima, kas ne. O tos rusēs bēgalo landžios prie vyrū. Sunku buvo nuu jū atsikratyti, kāip nuu musij rudens metu. Ne vienai teko duoti per žandā, kād jū nusikračius. Nelyskit, sakāu, kād daugiau negautumēt, decol. Viena šaltkalvio dukte — katalikē norējo uż manēs tekēti, nors jī turējo kitā, kuris jāi meilinosi, bet jī bevelijo uż manēs eiti. Manāu sau, gal ir laikas jāu ženyti. Iš namū motina rašo ir vis prašo: "ženykis ir ženykis su Magdele". Tēvas nenorējo, kād imčjāu motinos peršamā. Sako, esi meistras, pasaulio matēs ir imsi mat prastā bē kraities mergaitē. Na gi, vāžiūojū ī tēviškē, taigi mergaitēi sakāu, vāžiūojū pas savo tēvus, jeigu tenai apsivesiu, tai tau pranešiu, jeigu gi neapsizensiu, grīžēs tavē paimsiu. Buvo tai graži mergaitē, tik tokia menkutē. Nuvykāu ī namus, tenai pāemiau šliūbā su Magdele ir grīžāu ī Peterburgā. Gyvenctā mudu laimingai, vargo nematēm.

— Tēvukas vienas vāžiūāvāi ī Amerikā, ar su šeima?

— Vienas. Mat āš trīs kartus vāžiūāvāu ī Amerikā, dū kartū grīžāu ī savo kraštā.

Boneville, Utah val., vadinamoj druskinėj sėklumoj kas met įvyksta didelės jėgos greitumui automobilių lenktynės. Šio atvaizdo dešinėj Ab Jenkins, kuriam morint pastatyti naują greitumo rekordą, tai yra 170 mylių į valandą, automobilis užsidėgė ir pats vos nežuvo. Čia jam teikiama pirmoji pagalba. (Ame telephoto)

Atvykēs ī Amerikā pasiilgāu savujū, dar prieš pasaulinj karā grīžāu ī namus, bet pagyvenēs keletā metū, kilo karas, Rusijoj kāi kur jāu šaukē atsarginius, grēsē ir man pavojus būti pašauktū. Žmona, manēs gailēdamās, sako: "Vāžiūok, vyreli, ī Amerikā; nors sunku bus persiskirti ir vargas manēs laukia, bet Amerikoj būdamas išliksi gyvas. Tegū visako nustoju, bytik tu gyvas išliktum. Vāžiūok". Paklausiau žmonos, īsvāžiūāvāu. Grīžus ī Amerikā man vis rūpējo šeima, kāip jī ten gyvena. Patekē po bolševikū valdžia neberašinējo, o, gal, laiškāi žūdāvo. Ilgēsio ir rūpesčio suimtas nebēiškenčjāu, pasiryžāu 1928 metīs vāžiūoti ī Lietuvā, īš ten ī bolševikjā ieškoti šeimos. Nuvykāu, Kaune išrūpināu visus kelionei reikalingus papičius, tāj patj vakarā manian traukiniu vāžiūoti ī Rygā, īš Rygos ī Rusijā. Su viešbučio šeimnininku mums besitariant jeina du vyrai, tik kā atvykē ī viešbutj, klausosi mūsū šnekos ir sako: "Kā, ar jūs ruošiatēs vāžiūoti pas bolševikus, ar atsibodo gyventi, kād vykstat ī pragarā, ir mirties kraštā? Mes kā tik šiaip bei taip grīžom īš ten, po to nelinkētumēm nei savo aršiausiam priešui tenai vykti. Tenai ne gyvenimas". Taip jiems pasakius, viešbučio gi šeimnininkui patarius pagalvoti, telefonu kreipinos ī prezidentā, prašāu, kād manē amerikietj leistū ateiti pas jī ir patartū, kas daryti. Liepē ateiti rytojaus dienā devintā valandā. Nuvykāu. Prezidentas Smetona priima manē mandgiai, liepia sēstis ir šne-

bolševikuojantis ir netikējo tam, kā žmonēs kalbējo apie bolševikus. Įvyko. Po ilgo laiko gauna jo pažįstamiejū laiškā, kuriame, štai, kas rašoma: "Ant bolševikū rubėžiaus jī sučnē, ilgai tyrinējo, badū marino, pagaliau atēmē visus rastus pinigūs, nuvilko drabužius, avalinē, kepurē ir paleido. Kadangi rudenio metu buvo šalta, tai pradējo prašyti, kād duotū jam bet kokj apdarā. Davē jam palaikius, sudriskusius kažin kokius drabužius. Suvargēs, īšbadējēs grīžta ī savo namus ir beldžias ī duris. Žmona ir namiškiai neįsileidžia, sako, mes bijom įsileisti. Jis sako, āš tavo vyras grīžēs īš Amerikos. Atsako, meluojū, manō vyras kitaip atrodo. Ir tiktai po ilgū derybū ir dvejojimū pripažino jī savo vyrū ir įsileido. Jo mārškiniuose ant sprando buvo įsiūta dviejū tūkstančių doleriū čekis, kurio bolševikai nesurado. Džiaugiasi jis sveikas išlikēs ir pinigū kiek pārsivežēs, džiaugiasi visa šeima. Reikia čekis išmainyti ī pinigūs. Eina ī bankā. Bankieris priima čekj, duoda jam čekio vietoj kitā popierj ir sako, eik ī kitā bankā, mes neturim tiek pinigū. Ant rytojaus eina ī kitā bankā, parodo duotājū čekj. Bankieris safo tas čekis neturi jokios vertēs. Siūnčia jī ī Amerikā, īš ten bankas atsako — tamsos pinigai jāu išimti, prisiūstas gi čekis esās fiktiviškas. Decol. Je, tas žmogelis nustojo darbo, visū użdirbtū pinigū ir grīžo ī bolševikjā vargti, drebėti, kād neatimtū paskutinj duonos kāsnelj, ar kukos kas nepaleistū ī kaktā. Ačiū Dievui, nepatekau ī bolševikū rankas, bet šeima man rūpi ir negānu jokijū žiniū, ar dar gyvi jie, ar mire.

kam mudu kāip du draugai. Jis sako: "Nori tamsta vāžiūoti ī bolševikjā, surasti savo šeimā, su jāja pasimatyti; nebandyk to daryti, šeimōs tikriausiai nerasi, nei teks su jā pasimatyti. Mes gelbėti ku negalim, nes turi Amerikos dokumentus, Amerika gi iki šiol bolševikū valdžios nepripažino, użtat bolševikai su jos globa nesiskaitys. Ji atims īš tamsos visus pinigūs ir patj, gal, kur norint nudēs. Tenai nesiskaitoma su žmogaus gyvybe, tenai nuvāžiūavēs žūsi. Jeigu jāu Lietuvoj tamstai netinkā gyventi, tai grīšk ī Amerikā". Padėkojāu prezidentui uż patarimā ir manāu sau, jeigu jāu pats prezidentas taip sako, tai tiesa bus, kā žmonēs kalba apie bolševikus. Lai mingāu grīžāu ī Amerikā. Je, kā sakē prezidentas, pasirodēsant tikra tiesa. Štai, man grīžus ī Amerikā vienas pažįstamas ruselis, użsidirbēs kiek pinigū, panorējo grīžti ī savo tēviškē — Rusijā. Jis buvo

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR
OF
**AMBROSIA & NECTAR
BEERS**

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytā Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to išdirbėjai nusprendē padirkti dar geresnj alų, kurj uždāvino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas ī importuotū pirmos rūšies produktū.

Urmo (wholesale) kainomis pristato ī alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitēs pas NORKŲ, kur gausite greitā ir teisingā patarNAVIMĄ.

2423 West 64th St. Tel. Hemlock 6240

THINGS THAT NEVER HAPPEN

**NAMŲ STATYMO
KONTRAKTORIUS
REAL ESTATE
INSURANCE AND LOANS**

Statū visokios rūšies naujus namus ant lengvū mėnesinijū išmokėjimū. Darau visoki taisyimo darbā be jokio cash imokėjimo. ant lengvū mėnesinijū išmokėjimū. (Išgānu geriausj atlyginimā īš Fire Insurance Companijū dėl taisyimo apdegusijū namū). Darau paskolas ant naujū ir senū namū, ant lengvū mėnesinijū išmokėjimū nuu 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitēs prie:

JOHN PAKEL
6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

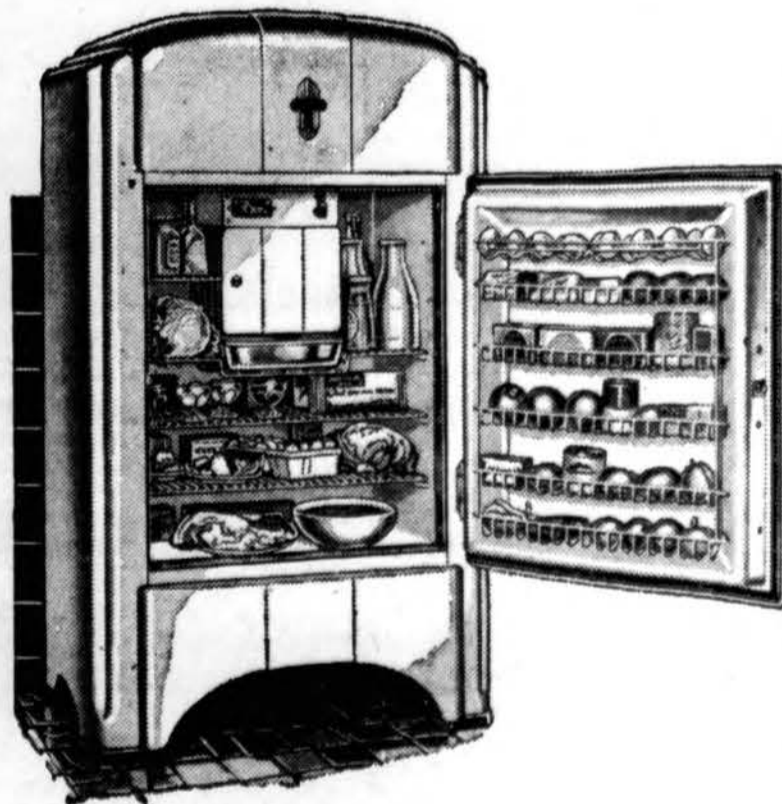
**CROSLEY
SHELVADOR**

Elektrinis šaldytuvas sutaupys jums pinigūs ant maisto.

LENGVA ĮSIGYTI, LENGVA ISMOKĖTI

\$89.50

ir aukščiau.

JOS. F. BUDRIK

FURNITURE HOUSE

3409-11 ir 3417-21 So. Halsted St.

TEL. YARDS 3088

Pas Budrikā rasite Refrigeratorius visū žinomū išdirbyščių sustatytus viena prie kito.

Žymus radio programos Juozo Budriko leidžiamas īš stoties WCFL., 970 k., nedēlios vakarais 9 valandā.

FOR DELICIOUS SNACKS...

**KRAFT
CHEESE SPREADS**

Just bring out several varieties of Kraft Cheese Spreads and crackers... and company refreshments are all ready! These Spreads are grand for sandwiches, appetizers and salads, too. Notice the smart new circle-dot design on the Swankyswig glasses Kraft Spreads come in.

Vāžiūokite Su Mumis Į Dienraščio "DRAUGO" Didelj

**30 Metu Jubiliejaus
PIKNIKA**

Darbo Dienoje, Rugs.-Sept., 4 d., 1939

Vytauto Parke, 115th ir Crawford

1863 Metų Sukilimas Lietuvoje

(Tęsinys)

Koks neapsakomas džiaugsmas apėmė Žemaičius. Sukilėliai su dalgiais sumušė reguliarių rusų kariuomenę. Visiems sužibo vienišs kibirkštėlė, kad turimomis jėgomis galima laimėti.

Prie didesnius sukilėlių būrius rusai sutelkdavo didesnes jėgas, tikslu pradėti atvirą kovą. Tačiau sukilėliai į atvirą kovą nestodavo, bet įvairiose vietose būreliais iš gasalų netikėtai užpuoldavo rusus ir vėl pranykdavo. Rusai susikontroliavo. Rusai susikontroliavo. Rusai susikontroliavo.

Balandžio mėnesį sukilėlių būreliai visoje Lietuvoje puldinėjo rusus. Suvalkijoje sukilėlių būriams nesisekė. Nors Suvalkija geriau buvo aprūpinta ginklais ir raudonieji sutartiniau veikė su baltais, tačiau jie turėjo mažiau laimės. Rusams pasisekdavo greičiau likviduoti atskirus būrius.

Siaurės Lietuvoje laimė vis dar buvo sukilėlių pusėje. Sierakauskas su pulku perėjo į Indrioniškio miškus ir stovėjo ilgesnį laiką Knebių

dvarelyje. Čia jis turėjo jau apie 2,500 žmonių ir padalino juos į 9 batalionus. Aštuoni batalionai buvo ginkluoti dalgiais ir tik vienas batalionas šautuvais.

Rusai jau žinojo apie Knebių stovyklą ir pasiuntė savo kariuomenę sukilėlius mušti. Sierakauskas, pabūgęs savo plano sudaryti ties Daugpiliu užtvaną, nutarė traukti į pajūrį, nes buvo gauta žinių, kad iš Švedijos atplauksias laivas su ginklais ir reikia jį pasitikti.

Gegužės 3 d. Sierakauskas padalino savo kariuomenę į 3 voras. Kairiąją vorą vedė Kalyška per Kupiškį, vidurinę vorą pats Sierakauskas per Skapiškį — Papilį ir dešiniąją vorą km. Mackevičius per Kamajus ir Rokiški. Visos trys voros turėjo susitikti ties Medekių kaimu (Biržų aps. ir valč.).

Zinia apie sukilėlių žygi greit pasiekė Vilnių. Pulti sukilėlius Ganecko valdžioje buvo apie 7 kuopos pėstininkų, 1½ eskadrono raitininkų ir 2 kazokų šimtinės.

Gegužės 7 d. sukilėlių kairioji vora susidūrė su rusais. Laiku atėjus kairiajai vora, kuriai vadovavo Sierakauskas,

Nacionalis kornų lukštenimo kontestas šiemet bus Lawrence, Kansas val. Šiame atvaizde matom farmerį Lawrence Leonard su šeima, kurio lauke eis tas kontestas. (Aeme teleph.)

kas, po 1½ val. aršių kautynių rusai buvo sumušti. Kautynėse buvo nukauti 65 ir 75 sužeisti rusų kareiviai.

Po šių kautynių buvo manyta pulti rusų rinktinės, tačiau Sierakauskas laukė Mackevičiaus, kuris buvo dar neatvykęs. Rusai pradėjo supulti Sierakausko dalinius. Šis pasitraukė ties Gudiskiais į miško gilumą, apsisosto vienoje aikštelėje, kurią iš vienos pusės supo klampus upelis, o iš kitos tankus miškas. Čia Sierakauskas laukė prieš puolimo. Pradžioje, kol priešas kėlėsi per tą klampų upelį, jis turėjo daug nuostolių, bet persikėlęs rusų padėtis pagerėjo. Kelias valandas ėjo žiauri kova: kovojo vyras prieš vyrą. Kautynių aikštė buvo nuklota lavonais. Pagaliau mūšiškią pradėjo trauktis į miško gilumą. Tuo tarpu iškilusi smarki audra su lietumi, ir rusai, negalėdami toliau gariose sukilėlių persekioti, grįžo su nuostoliais į Medekius. Nuostoliai buvo tokie dideli, kad vieni ir kiti laikė save nugalėtais.

Šiose kautynėse buvo sužeistas ir pats Sierakauskas, tačiau jis nepasitraukė iš kautynių lauko. Paplūdes kraujuose jis gulėjo po medžiu ir dar davinėjo įsakymus. Mackevičius į šias kautynes pavėlavo.

Rusai pasitraukė iš šių kautynių su dideliais nuostoliais, tačiau sužinojo, kad sukilėliai sumušti irgi traukiasi, pasuko atgal ir vėl puolė persekioti sukilėlius. Tuo laiku jau buvo atvykęs km. Mackevičiaus būrys ir jis narsiai gynė vežimus, į kuriuos buvo sukrauti sužeistieji sukilėliai, o jų tarpe ir Sierakauskas. Juos pavyko išvežti iš kautynių lauko, tačiau naktį rusų kareiviai apsupo Kraštų dvarą, kuriame buvo sužeistieji, ir jie visi

drauge su savo vadu Sierakausku, pateko į priešo rankas. Toks liūdnas buvo Sierakausko žygių galas. Suimtuosius vadus rusai nužudė.

Šis pralaimėjimas pakirto sukilėlių jėgas, bet jie nenusiminė. Buvo organizuojami nauji sukilėlių būriai, ir rusai neturėjo ramybės ištisus 1863 metus ir dar 1864 metų pradžioje. Žymesnes jėgas rusai buvo sutelkę Žemaitijoje, ir žemaičių sukilėliai, rusų persekiojami, persikėlė dar į Suvalkiją, ir čia kartu su vietiniais būriais užpuolė rusus. Suvalkijoje buvo pasižymėjęs Špoko būrys, be to, žymūs sukilimo veikėjai buvo M. Akelaitis, B. Radzišauskas ir kiti. Numalšinę sukilimą Žemaičiuose, rusai savo jėgas perkėlė į Suvalkiją.

Sukilėlių jėgos kasdien silpnėjo. Rusų sudarytos spe-

cialės žandarmerijos kuopos ir kariuomenės būriai gaudė sukilėlius ir likviduodavo būrį po būrio. Vilniaus generalgubernatorius Muravjovas, lietuvių gramintas korigu, žiauriausiu būdu baudė sukilėlius. Vilniaus prekyvietėje buvo pastatytos kartuvės, ir sukilėliai buvo kariami dienos metu. Pačių rusų apskaičiavimu Muravjovas buvo nubaudęs apie 10,000 žmonių. Vieni buvo nužudyti, kiti išsiųsti į katagorą, treti į Sibirį arba tolimuosius Rusijos kraštus. Išiti kaimai virto tyrumomis, jų gyventojai išvaryti, o sodybos sudegintos.

Tačiau šioje sukilimo kovoje lietuvių užsigrąmonė stiprijo savo tautinę sąmonę, kol toji kova buvo laimėta ir sukurta nepriklausoma Lietuva.

NEVEDE PASKUTINEJE VIETOJE

Illinois Emergency Relief komiteto pirmininkas praneša, kad į WPA darbus pirmiausia bus priimami turį šeimas bedarbiai ir tik paskui nevedusieji.

Tikros ramybės ieškok ne ant žemės, bet danguje, ne žmonėse ir kituose sutvėrimuose, bet viename Dievuje. Tas yra pergaltėtojas savęs ir pasaulio viešpats, Kristaus draugas ir dangaus tėvainys.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3-8 P. M.

TEL YARDS 5557
DR. FRANK C. KWINN
(KVIEČIAMS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1758 West 47th Street
(Kampas Wood St.)
OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-8:30 Vakare
Ir pagal sutartį

DR. P. J. BEINAR
(BEINARAUSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6900 So. Halsted Street
TELEFONAI:
Ofiso — Wentworth 1611
Res. — Yards 3955
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

DR. A. J. MANIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Virginia 1116 4070 Archer Ave.
Valandos: 1-3 ir 7-8
Kasdien išskyrus Seređą
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso Tel. Canal 6122
Res. 8342 So. Marshfield Ave.
Res. Tel. Beverly 1868

DR. GEORGE I. BLOŽIS
DANTISTAS
2201 W. Cermak Rd.
VALANDOS:
9:30 iki 12 ryto; 1 iki 4:30 popiet;
6 iki 8 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

Res. 6858 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis suiktarns
2423 W. Marquette Road

DR. STRIKULIS
PHYSICIAN and SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office Tel. YARDS 4787
Namų Tel. PROspect 1930

TEL CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Office Phone Res and Office
PROspect 1928 2359 S. Leavitt St
Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0706
DR. J. J. KOWAR
(KOWARSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

PRANEŠIMAS

Dr. V. A. Šimkus šiuo metu atostogauja ir sugrįš tik rugpjūčio-August mėn. 1 d., 1939.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. CANal 5969
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
1-4 ir 6:30-8:30 vakare
ir pagal sutartį
Res. Tel. Canal 0402

DR. F. G. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2158 W. CERMAK ROAD
Tel. Canal 2345
Ofiso Val. 2-4 ir 7-9
6558 S. WESTERN AVE.
Tel. Hemlock 7270
Ofiso Val. 11-1 ir 5-7
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4129 So. Ashland Ave.
3-tros lubos
CHICAGO, ILL.
Telefonas MIDway 2890
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.

Telefonas HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2415 W. Marquette Rd.
Ofiso valandos:
10-12 val. ryto
2-4 ir 6-8 val. vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais Susitarus

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Res. Tel. PLaza 3206
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dien.

Manistique miestely, Mich. val., kas met esti tradicinė mėlynų (uogų) šventė. Šiemet programoj buvo ir ristinės. Ristikai turėjo imtis estradę, kurioje hubo papilta keliolika bušelių mėlynų. Po ristinų abu ristikai ir teisėjas buvo mėlynai. (Aeme telephoto)

JUST KIDS—The Wrong Foot

PAIN IN BACK
MADE HER MISERABLE
Read How She Found Blessed Relief
Muscles were so sore she could hardly touch them. Used Hamlin's Wizard Oil Liniment and found wonderful relief. Try it today if your muscles are stiff, sore, achy. Rub it on thoroughly. Feel its prompt warming action ease pain; bring soothing relief. Pleasant odor. Will not stain. Money-back guarantee at all drug stores.

HAMLIN'S WIZARD OIL LINIMENT
FOR MUSCULAR ACHES AND PAINS
RHEUMATIC PAIN—LUMBAGO

PASKOLOS GREITAI IR PIGIAI
ant 1-mų Morgičių
Nuo 5 iki 20 metų mažais mėnesiniais atmokėjimais.
arba 5 metams be mėnesinių atmokėjimų.

SIMANO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2202 West Cermak Road
Chicago, Illinois.

Dividendai išmokami sausio ir liepos m.
Kiekvieno Taupytojo Taupiniai Apdrausti Iki \$5,000.00
Federal Savings and Loan Insurance Corporation,
Washington, D. C.
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

PIRKIT NAUJAUSI
Chrysler, Chevrolet ir Plymouth

Tai yra geriausi ir gražiausi automobiliai Amerikoje, moderniniai ir tobulesni, nušimintos kainos, lengvi, šmukštingi, teisingas patarnavimas.

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
4030 S. Archer Ave., Chicago, Ill., Phone Virginia 1515
Turime daugybę vartotų automobilių veltamos masės, nuo \$15.00 ir aukščiau.

Tel. YARDS 5921
Res.: KENwood 6107
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street
Ofiso Tel. VIRginia 0936
Residencijos Tel. BEVERly 8944

DR. T. DUNDULIS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 p. m.
Residencija
8939 So. Claremont Ave.
Valandos 9-10 A. M.
Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. YARDS 2246
DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakaro
Seređoj pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI
DANTISTAS
4143 South Archer Avenue
Telefonas Lafayette 3650
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
4631 South Ashland Ave.
Tel. Yards 0994
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais

Iš dvejojo pikto visuomenės mažesnę reikia pasiskirti.
Gera sąžinė labai daug gali nukęsti, ir labai linksma yra prispaudimuse.

MERGAITĖ IŠGELBĖJO PRANCŪZIJA

Nepaprasti Orleano Mergelės — Joanos Arkietės žygdarbiai Gegužės mėnesį skamba dainos ir giesmės

Kiekvienais metais pirmąjį gegužės sekmadienį visa Prancūzija pasipuošia melsvai — baltai — raudonomis vėliavomis; visoje šalyje skamba tėvynės meile trykštančios giesmės ir dainos, o paminklai užverčiami vainikų kalnais: prancūzai švenčia savo tautinės karžygės — šventosios Joanos Arkietės, Orleano Mergelės pramintos, šventę. Šiomet sukako 510 metų, kaip šioji mergelė išvadavo Orleaną ir prancūzų tautą, prisikėlusios jos kilnų pavyzdį, karštai pasiryžę visomis jėgomis ginti tėvynę ir dėl jos mirti.

Prancūzai laukia išgelbėtojos Po mūšio ties Hastingsu, kuris įvyko 1066 metais, prasidėjo ilgas, ištisus 400 metų trukęs karas tarp anglų ir prancūzų. Taisi karas galutinai nualino Prancūziją: derlingieji laukai tarp Somės ir Luaros upių pavirto dykumomis, nes nebebuvo ūkininkų, kurie juos dirbtų. Krašte siautė ir šeiminkavo plėšikų gaujos, o bevaliai karaliai nepajėgė įvesti krašte tvarkos.

Anglai pradėjo vis labiau įsigalėti Prancūzijoje. 1419 metais jie paėmė Ruano miestą, o po dešimties metų buvo apsuptas Orleanas. Jeigu Orleanas kris, tai žus ir Prancūzija. Taip mano visi prancūzai, taip mano ir karalius Karolis VII. Jo žmona, karalienė Marija, pardavė paskutines brangenybes ir pinigų atidavė valstybei, bet tai tik lašas jūroje: prancūzai nebeturi nei pinigų, nei kareivių.

O prancūzų tauta trokšta laisvės ir gerovės; per šimt-

mečius tautoje iš lūpų į lūpas ėjo legenda, kad Prancūziją išgelbės paprasta mergaitė. Tėvynei atsidūrus mirtiname pavojuje, prancūzai baimingai dairėsi, laukdami, kada ateis toji išgelbėtoja. Ir ji atėjo.

Joana Arkietė ruošiasi dideliui žygiui

1412 metų sausio 6 d. Domremio kaime, Jokūbo ir Izabelės Arkų šeimoje gimė trečia savo tautinės karžygės — dukterė, kurią pakrikštijo Joanos vardu.

Tų apylinkių gyventojai pasižymėjo dideliu pamakumu ir ištikimybe karaliui. Didžiai pamaldū buvo ir Arkų šeima. Nors Joana nuo pat mažų dienų turėjo padėti savo namiškiams dirbti sunkius laukų darbus, tačiau ji kas vikaras atrasdavo laiko nubėgti į Bermono bažnytelę pasimelsti.

Su laiku Joana išaugo į dailią mergaitę. Daugumas jaunų apylinkės vyrų ėjo iš galvos, išvydę jos liekną, dailią nuaugusį, liemenį, jos skaisčių veidą, rusvas akis, tankius juodus plaukus. Bet Joana negirdėjo jai tariamų malonių žodžių, bet ji dėjosi į širdį vyresniųjų šnekas apie tėvynės nelaimę, apie anglų atėjimą, apie tai, kad priešai apgulė Orleano miestą.

Tik tokios mintys tesisuko jos galvoje, ir kai ji vaikaro prieblandoje ašarodama meldavosi už tėvynę paprastutėje Bermono bažnytelėje, paslaptingi balsai ėmė jai kugždėti:

— Tu esi Dievo pašaukta išgelbėti Prancūziją! Eik pas karalių, išprašyk iš jo, kad duotų tau kariumenės, ir eik vaduoti Orleaną!

Joana pagaliau paklausė ir nuvyksta pas karalių Karolį VII. Išsyk jos nenori prileisti: kas patikės, kad ta pa-

Francis B. Sayre, A. J. V. sekretoriaus padėjėjas, prez. Roosevelt paskirtas aukščiausias komisijonierium Phillipine saloms

prasta septyniolikos metų kai mergaitė galės išgelbėti Prancūziją, kurios negali apginti karo mokslus išėję ir medaliais apsikabinę generalai!

Vis dėlto ją sutinka prie karaliaus prileisti. Bet jai pirmą paspendžia spąstus: karalius persirengia dvariškio drabužiais ir atsistoja tarp kitų. Jeigu jau jina tikrai Dievo siūsta, tegul suranda karalių!

Ir Joana, ligi tol karaliaus ne sykio nemačiusi, išsyk prieina prie jo, bestovinio tarp dvariškių, ir jam atiduoda garbę. Karalius pagaliau įsitikina jos pašaukimu ir duoda jai keletą pulkų. Su tais pulkais Joana 1429 metų kovo 6 dieną vyksta vaduoti anglų apsupto Orleano.

Prancūzų žemėje kovo mėnesį jau pavasaris; laukai skęsta žieduose ir žalume. Apsivilkusi kario šarvais, atsisėdusi ant balto žirgo, su

balta, lelijomis išsiuvinėta vėliava rankoje Joana visos prancūzų kariumenės priešakyje traukia į kovą. Išvargę kariai jos vadovaujami kovoja kaip liūtai, ir nėra jėgos, kuri jiems atsilaukytų. Balandžio 29 dieną jie pralaužia anglų linijas ir įsiveržia į miestą; gegužės 8 dieną sumušti anglai pasitraukia.

Orleanas išvadotas. Visa prancūzų tauta su didžiausiu džiaugsmu ir meile pripažįsta, kad Joana tikrai yra Prancūzijai gelbėti Dievo atsiūsta mergelė.

Karžygė ant laužo

Joana nori kovoti toliau, nori anglus galutinai išvyti iš Prancūzijos. Bet piktai žmonės pradeda intriguoti; kautynės ties Kompjenu savieji ją išduoda, ir ji patenka nelaisvėn pačiam aršiausiam savo priešui — Linjo hercogui Jonui, kuris nors yra prancūzas, bet pasidavęs anglams. Už 1.000 svarų jis Joaną atiduoda anglams.

Nei karalius, nei tauta nebeprisimena karžygės mergelės, kurią anglai kalina ir ruošiasi nužudyti. Jų teismas apšaukia ją burtininke ir pasmerkia sudeginti.

— Nepraėis dveji metai, o visi pripažins, kad aš kovojau dėl Dievo ir tėvynės, — nė valandėlė baimės nepažinusi prieš mirtį taria karžygė mergelė.

1431 metų gegužės 30 d. Ruano turgaus aikštėje sukraunamas laužas. Jo viduryje prie stulpo pririšama Joana. Kai pirmieji ugnies liežuviai jau smėkščiojo aplink auką, kunigās paduoda jai paprastą medinį kryžių — Kristaus kančios ženklą.

Spausdama jį prie lūpų ir su dar didesne meile ima ją aukštinti kaip tautos išgelbėtoją — karžygę.

Joanos užtarimo dėka ilgai niui daugelis susilaukia antigantinių malonių; Bažnyčia pradeda tyrinėjimus ir 1909 m. ji paskelbiama palaimintąja, o 1920 metais Šv. Tėvas Benediktas XV Joaną Arkietę paskelbia šventąja.

Prancūzijos miestuose Joanos garbei statomi paminklai; didieji rašytojai apie ją rašo veikalus; į ją kaip šventąją meldžiasi visos katalikiškas pasaulis. Prieš ją, paprastą, kuklią kaimo mergaitę, ir šiandien su ypatinga pagar-

duojuoja. "M. L."

PALAIMINTO RAMONO LULL KASDIENINIS MINTYS Iš angliško vertė Kun. Ant. M. Karūškis

Liepos 31 Diena

Tasai, kurs nepasitiki savo sąžine, savimi nepasitiki.

ba ir meile lenkia galvą Prancūzijos prezidentai, vyriausybės nariai, maršalai, generolai ir paprasti darbininkai ir valstiečiai — ta paprastutė mergaitė davė tokių nepaprastų tėvynės meilės pavyzdžių, kad jais ir po penkių šimtų metų tik dar skaisčiau spinduliuoja. "M. L."

PADEKONĖ

PRANAS VALUCKIS

kuris mirė liepos 20 d., 1939 m., ir tapo palaidotas liepos 25 d., o dabar ilsis Šv. Kazimiero kapinėse, amžinai nutiles ir negalėdamas atidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes, atmindami ir apgalvėdami jo pasiūlymą iš mūsų tarpo, dėkojame mūsų dvasiškam tėvui kun. kleb. Ig. Albavičiui ir kun. Valančiui, kun. Gasimui, kun. W. Urbai ir kun. Kiškunui, kurie atlaikė išpuolingas pamaldas už jo sielą.

Dėkojame kun. Valančiui už pasakymą pritaikintą pamokslą, o Šv. Kazimiero seserims už šv. Mišių aukas.

Dėkojame šv. Mišių ir gėlių aukotojams, taipgi graboriui S. M. Skudui, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydėjo jį į amžinastį, o mums palengvino perkęsti nuliūdimą ir rūpesčius.

Dėkojame grabnešiams ir visiems, kurie paguodė mus mūsų nuliūdimo valandoje ir pagaliau, dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuviuose žmonėms.

Nuliūdę lieka: Sūnai, Giminės ir Pažįstami.

MARIJONA KAMINSKIENĖ

(po tėvų skulėtė) Mirė liepos 28 d., 1939, 6-10 val. ryte, sulaukus gilios senatvės.

Gimus Lietuvoje, Vilkaviskio apskr., Sūnų par., Parselių kaime.

Amerikoje išgyveno 25 met. Palko dideliame nulidime: 4 sūnus — Kazimieras, Jonas, Vincas, Antanas ir jų žmonas, žentą Jurę Jankauską, dvi brolienes: Elzbieta Kaminskiene ir Ursula Kaminskiene ir daug anūkių. Lietuvoje paliko dvi seseris: Kotryną Januškaitę ir Elzbieta Sakalutę ir daug kitų giminių.

Kūnas pašarvotas Ant. Petkaus koplyčioje, 1410 South 49th Court, Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks rugp. 1 dieną, 1939, iš koplyčios 8:00 val. ryto bus atlydėta į Šv. Antano parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuviuose. Nulidė: Sūnai, Marčė, Brolienes, Anūkaitė, ir Giminės. Laidotuvių direktorius Antanas Petkus, tel. Cicero 2109.

URBA FLOWER SHOPPE 4180 ARCHER AVE. From LAFAYETTE 6664

KLAUSYKITE New City Furniture Mart

RADIO PROGRAMO

ANTRADIENIO VAKARE, 8:00 VAL. iš stoties WSBC — 1210 kilocycles.

Programė dalyvauja St. Louie-Louie Komediška Grupė, ir didelė eilė kitų radio žvaigždžių.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MARIAI CHICAGO, CICERO LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Antanas M. Phillips 3307 Lituanica Ave. Phone YARds 4908

I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone YARds 0781-0782

Albert V. Petkus 4704 S. Western Avenue Tel. LAFayette 8024

P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419

Anthony B. Petkus 6834 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109

Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULman 1270

J. Liulevičius 4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572

S. P. Mazeika 3319 Lituanica Avenue Phone YARds 1138-1139

DON'T BE GREY

Don't tolerate grey hair. Grey hair makes you look old and feel old. Try the Modern Method for Coloring Hair... CLAIROL. You'll appreciate the quick, pleasant treatment. No bleaching required to soften the hair when you use CLAIROL. You'll love the results on your hair — beautiful, natural-looking color that defies detection. See yourself as you would like to be. See your hairdresser today or send this coupon NOW.

Naturally...with CLAIROL

The perfect combination of rich oil, fine soap and delicate color that can't be copied... a blend that only Clairol contains.

JOAN CLAR, CLAIROL, Inc. 125 West 46th St., New York, N. Y. Send FREE booklet, color and coupon.

GIESMYNAS

Įsigykite Naują Giesmyną. Jame rasite Visiems Metams Bažnyčios Giesmes. Giesmes ir muziką patvaškė Ant. S. Pocius. Išleido C. L. R. K. Vargonintinkų Provincija. Knygos kaina — 50 centai, pridedant 10 centų peršuntimui.

LIETUVISKAS MISOLELIS

Šlovinkim Viešpatį. Mielos ir Mispal, Lietuviškai ir Lotyniškai, visiems Sekmadieniams ir Šventėms, ir kitos Mielos ir Giesmės. Antras pataisytas leidimas. Parašė Kan. Ad. Sabaliauskas. Šilpnais odos viršais, kaina — 2.75. Reikalaukite iš:

DRAUGAS PUB. CO. 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MORGICIŲ

Kiekvienos įpatos padėti pinigai yra apdrausti iki \$5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., po United States Government priėmimą.

Išmokėjom Už Padėtus Pinigus 4%

Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir šeštadieniais iki 8:00 vak. CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION 6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI KELNER-PRUZIN Seriusas Patarnavimas — Motocis patarnauja Phone 9000 620 W. 16th Ave.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAI DOTUVIŲ ISTAIGA AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ Visi Telefonai YARDS 1741-1742 4605-07 So. Hermitage Ave. 4447 South Fairfield Avenue Tel. LAFAYETTE 0727

DYKAI kopolyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų Lietuvių radio programo Antradienio ir ketvirtadienio vakarais, 7:00 valandą, iš WHEP stoties (1490 K.) Prancėjas P. SALTIMIERAS

LIETUVOS VYČIŲ CHORO Ekskursija į Pasaulinę PARODĄ — išvyksta — Penktad., Rugs.-Sept. 8, '39 New York Central Trankiniais Pilna kaina dabartiniu laiku į abi puses \$38.90 tiksliai

LIETUVIŲ DIENAI REMTI KOMITETAS ISJUNDA

Praėjusį antradienį New York Pasaulinės Parodos, Lietuvių Dienai Remti, Chicago Komitetas konsulato patalpose turėjo skaitlingą susirinkimą, kuriame daugiausia laiko pašvęsta svarstyti, kaip tinkamiau priimti Lietuvos universiteto studentų chorą, kuris Chicagoj bus nuo 20 iki 26 u. rugsėjo mėnesio.

Susirinkimas nutarė tas visas dienas išnaudoti tinkamiausiai. Pirmiausiai rengti chorui koncertą vienoje rinktiniausių Chicago svietinių, vidurmiestyje, o prieš ir po koncerto, rengti įvairias susipažinimo pramogas, kad davus progos visiems Chicago ir apylinkės lietuviams susipažinti Vytauto Didžiojo universiteto studentais. Kur, kada ir kas bus rengiama, prasmė tēmyti spaudą.

Be universiteto choro, atvyksta ir pianistas Bacevičius, kurie Chicagoj bus kiek vėliau. Ir apie tai buvo komiteto tartasi ir visas reikalas paliktas rengimo komitėjai, kurių sudaro muzikai: komp. A. S. Pocius, Steponavičius ir J. Brazaitis. Be to, išrinktos ir kitos įvairios komisijos, kurios tame pat susirinkime pasiskirstė pareigomis. Žodžiu, Chicago Komitetas rengiasipatitki brangius ir visų Amerikos lietuvių labai laukiamus svečius iš Lietuvos.

Toliau Chicago lietuviai raginami tapti Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos garbės rėmėjais, paaukojant tam tikrą sumą pinigų. Aukotojų vardai bus įrašyti į garbės knygą. Daugiau informacijų tuo reikalu bus patiekta artimoje ateityje per lietuviškus laikraščius. Lietuivyti

VAŽIUOKIME TEN KUR JAUNIMAS DAINUOJA

Amerikos Lietuvių Parapijinių Choro Sąjungos, Chicago provincija, rengia metinį pikniką 5 d. rugp., Vytauto parke. Visą lietuvišką jaunimą ir visus lietuvius kviečiame praleisti laiką su dainuojančiu jaunimu. Juk parapijiniuose choruose priklauso jaunimas, kuris su visa siela myli lietuvišką dainą ir giesmę ir jis nepašyktės ir savo piknike atsilankiusius svečius pavaišinti skambiomis dainelėmis.

Piknikas prasidės 12 val. popiet. Vakare bus progos visiems lietuviams ir biznieriams ir profesionalams pas choristus atsilankyti. Be to, mums širdžiai kviečiami ir mūsų dvasios vadai, kuriems bažnytinis choras yra arčiausia širdies. Nes parapijos savo giedojimu puošia pamaldas, ir prisideda prie įvairių parapijos bei vietinių draugijų rengimų. Jaunimo smagumui, šokiams grieš viena geriausių orkestrų. Rengiama graži programa. Lietuivyti

CIO diktatorius John L. Lewis parodomas, kaip jis kongreso žemesniųjų rūmų darbo komiteto posėdyje puolė vice prezidentą J. N. Garner, kaip buvo rašyta "Drauge" šeštadienio num. (Aeme telephoto)

Nauji Svečiai

Lietuvos Verslo Sąjungos ekskursijos vadai dr. Kaškelis, "Verslo" redaktorius Briedis ir p. Valantukonis atvyksta į Chicago rugpiučio 1 d. Jie Chicagoje žada pabūti apie porą savaitių. Chicago lietuviai biznierių ir profesionalai ruošiasi juos tinkamai priimti ir su kolonija supažindinti.

Liet. Vyčių Nariams Bus Suteiktas Ketvirtas Laipsnis

Trečiadienį, rugp. 2 d., Lietuvos Vyčių veikėjai bus pagerbti Syrena Cafe ir suteiktas jiems ketvirtas laipsnis.

Chicago Vyčiai didžiuojamės, kad mūsų tarpe randasi tokių veikėjų ir džiaugiamės turėdami progos juos pagerbti.

Kurie nori dalyvauti tame vakare, gali užsisakyti vietas pašaukdami B. Klimą, Laf. 9849. Įžanga 50c. B.

GARSINKITĖS "DRAUGE"

Šį Vakara Federacijos Skyriaus Susmas

WEST SIDE. — Šį vakarą, 8 val., parap. salėj vyks Federacijos skyriaus susirinkimas, į kurį kviečiami atsilankyti visų draugijų ir organizacijų bei klubų atstovai ir atstovės. Yra keletas svarbių reikalų svarstymui. Valdyba

Labai prakilnus bus tavo vėp išsizadėjimui ir nusižemikams žengdamas nedorybės keliu didžiuojas savuoju neteisumu.

Standard Club

Švelni Degtinė—100 Proof BOTTLED IN BOND Nėra Gerosnės Degtinės už Tokią Kainą TIK \$1.00 PT. \$1.60 4-5 Kvartos... Reikalaukit SAVO APYLINKĖS TAVERNOJ 15c. DRINKSAS MUTUAL LIQUOR COMPANY Distributoriai 4707 S. HALSTED STREET Phone Boulevard 0014

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA ĮSINGVAIS ISMOKEJIMAIS Barskis Furniture House, Inc. "THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904 1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS parašė Kun. Dr. Jonas Starkus, Marianopolio Kolegijos Prof. Gramatika gerai sutaisyta ir patartina kiekvienam lietuviui ją įsigyti, ypač labai puikus vadovėlis mokykloms. Knyga apdaryta kietais, patvariais viršeliais. Kaina \$1.00 Užsakymus siųskite: DRAUGAS PUBLISHING CO. 2334 South Oakley Avenue Chicago, Illinois

MALDAKNYGĖS Angelas Sargas, juod. virš. pauk. \$1.50 Maldaknygė ir Baž. Vad. odos virš. \$1.25 Maldaknygė ir Baž. Vad. raud. lap. kraštais. 60c Maldų Rinkinėlis, odos virš. \$1.50 Maldų Rinkinėlis, juod. gerai virš. .75c Jėsus Mano Pagelba, didelėmis raidėmis \$2.50 "DRAUGO" KNYGYNAS 2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois

Kas Naujo Lietuvoje

DIDELIS JUDEJIMAS ŽEMAIČIŲ PLENTU

KAUNAS (E) — Šiuo laiku Žemaičių plentu vyksta gana didelis judėjimas. Kasdien ten pravažiuoja daugiau kaip pusantro šimto automobilių, keliasdešimt motociklų, dviratininkų ir daugybė vežimų. Šiais metais baigiamas statyti Aukštaičių plentas, pradedant nuo Žemaičių plento ties Babtais iki Panevėžio ir toliau ligi Rozalimo Greitu laiku bus pradėtas tęsti Žemaičių plentas nuo Rietavo ligi Šventosios uosto. — Šventosios oostas vietomis jau pagilintas ligi 4-5 metrų.

Pietinis molas šiomet bus nutęstas iki jūros molinio dugno, tad tikimasi, kad iš pietų pusės uostas nebebus užšemas smėliu. Greičiausioje ateityje bus pradėtas statyti šiaurinis molas. — Nemuno upės vagos gilinimo darbams šiomet paskirta 300,000 Lt. — Kauno miesto statybos komisija per pirmosius šių metų 6 mėnesius suteikė virš 400 leidimų naujiems namams statyti.

Prigimimas žiūri į žmogaus paviršų, o malonė veizi į vidų. Prigimimas tankiai apsigaua, o malonė Dieuje turi viltį ir nesuklysta.

ARE YOU NERVOUS? Here is a way to help calm quivering nerves Do you feel so nervous that you want to scream? Are there times when you are cross and irritable... try LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND. It helps calm your quivering nerves and should give you the strength and energy to face life with a smile. When your worries and care become too much for you and you want to run away from it all... take LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND. Many women have had nerves as jagged as yours, but they have been able to build up their pep and energy and get back to normal with the aid of LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND. When your mother and your grandmother used to become nervous, irritable and rundown they depended upon this famous old medicine to pep them up again... to help their nerves... to help give them a cheerful disposition.

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS Incorporated Tel. Prospect 0745-0746 Wholesale Only 5931-33 So. Ashland Ave.

Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importuotą Valstybinę Degtinę. Mes ir Visi Mūsų Darbininkai Esame Lietuviai. Pp. F. ir M. Dzimidai, Savininkai.

TURTAS VIRŠ \$3,500,000.00 ATSARGOS KAPITALAS - \$250,000.00 Dabar mokam 3 1/2% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 m. STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 4192 ARCHER AVENUE SAVINGS FEDERALLY INSURED JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

Automobilių Savininkai \$10,000 Public Liability \$5,000 Property Damage APDRAUDA Nėpraraskite Savo Namų! Savo Darbo! Savo Gyvenimo Taupai! SUTAUPYKITE 25% Kuponas atneš jums pilnas informacijas apie Illinois Financial Responsibility Law ir Apdraudą, kuri jums reikalinga. Jūs taipgi gausite dykai "card case", į kurį galite įdėti automobilui vairuoti leidimą ir identifikavimo korteles. Kainuoja \$3.46 į mėnesį per 10 mėnesių Metinė "Policy" išmokama per 10 lengvų išmokėjimų Būkite Tikri — Apsidrauskite — Fidelity Būdu FIDELITY INSURANCE AGENCIES, Inc. 175 West Jackson Boulevard CHICAGO, ILLINOIS Room A-1038 — Wabash 3066 Gerbiamieji! Be jokios prievoiltų, prašau jūsų agento išsiskirti man Illinois Financial Responsibility Law. Aš taipgi gausiu "Card Case" be jokios prievoiltė. ATEIKITE..... DIENA..... LAIKAS..... VARDAS..... ADRESAS..... TEL..... KARO ROŠIS.....

Visokia žmonių garbė, visoks laikinis pagyras, visokia žmoniška aukštybė, su amžinąją tavo garbe sulyginta, tuštybė yra ir beprotybė.

CLASSIFIED

PARDAVIMUI NAMAI Pirkite šį namą. Viena randa išmokės jums namą; o ant antros galėsite patys gyventi dykai. Dviejų fletų namas po 6 kambarius; pirmas fletas apšildomas; garadžiūs; gera transportacija; arti mokyklų, bažnyčių, parko, bulvarų ir kitų patogumų. Cash tereikia įmokėti tik \$500.00. Pilna kaina \$3000.00. Taipgi 5 kambarių medinis cottage su plotu žemės. Arti 63-čios gatvės. Parduoda pigiai ir ant išmokėjimu. Tikriname teisinga patarnavimą. Chas. Ulrich (Kazys Urnikas), 2500 West 63rd Street, tel. PROspect 6025.

PARDAVIMUI NAMAS Parduosiu nebrangiai 2 fletų medinį namą. Naujai apkalta asbestos popiera, atrodo kaip mūrinis. Apšildomas furnace heat. Yra tuščias lotas ir garadžiūs, prie salies. Visas gerame stovyje. Atsišaukite: 1416 So. 49th Court, Cicero, Ill.

PAIESKAU PUSINIKO Paleškau partnerio prisidėti su \$2500.00. Turiu puikią vietą Floridą; orange sodas ir rezortas, vertas \$15,000.00. Esu pavienis. Atsišaukite: S. Jonaitis, 1448 S. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI BIZNIS Grosėrnė ir delicatessen. Garu apšildomas. Pragyvenimui kambariai užpakaly. Turime parduoti pigiai. Priėzastis parduomui — Iiga. Atsišaukite: 2438 W. 59th St., telefonas PROspect 1249.

PARDAVIMUI FKIS Parduomui 20 akėrų ūkis su naujais buidinkais ir gyvūlais. 28 mylios nuo Chicago. Piet vakarus, ant Kean Ave. Priverstas grįžti savo bizni, todėl parduosiu pigiai. Rašykite: Tony Zabela, Route 1, Box 12, Frankfort, Illinois.

PARDAVIMUI RAKANDAI Parduomui rakandai 18 parlor, dining, ir miegamų kambarių. Pamatykite nuo 2 iki 7 valandos. 7036 So. Arctesian Ave., Antros aukštus.

PARDAVIMUI NAMAS 2 aukštų mūrinis namas Bridgeport. 6 ir 5 kambariai. Kaina \$2,500.00. \$1,000.00 cash, balansas \$15.00 1 mėnesi. Savininkas: 329 So. Halsted Street, telefonas CAIAME 4118.

RENDON KRAUTUVĖ Gerą vietą dėl delicatessen arba parduoti kėpyklos. Renda pigi. 3552 South Honor Street, šaukite savininką: DRExel 1628.

PARDAVIMUI Parduomui pilnai įrengtas fotografu studio. Turime parduoti 18 priėzasties mirties. Atsišaukite 6823 South Western Avenue, Chicago, Ill.

PARDAVIMUI FIKSERIAI Parduomui pigiai — pilnas setas buėrnės fikserių. Parduosiu visus svėjų arba atsikrai. Atsišaukite: John's Market, 2845 West 63rd St., telefonas PROspect 4121.

RENDON KAMBARYS Rendon kambarys, Brighton Parke; prie mažos šeimynos. Visi patogumai. Dėl patalpių informacijų, šaukite: TAFayette 6858, 2906 West 30th Place, Chicago.

PAIESKAU DARBO Paleškau bile kokio darbo. Esu patvėrus namų ruošioje, rezortams, ofise; esu gabi dramatišė, moku siūti, ir megzti, dirbti rašoma mašinėle. Dirbsiu ant dienos savaitės, arba nuolatiniui. Anastazija Frettkalė, c-o Dranes, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

PARDAVIMUI NAMAS 5-kambarių mūrinis namas, ekstru kambarys pastogėte; 2 lotai, 2 kambari garadžiūs. Tikrai puiki vieta. Viena iš geriausių apieilinkiu. Parduosiu pigiai, nes išvažiuoju iš Amerikos. Atsišaukite: 6820 So. Arctesian Avenue.

PIRMOS RŠIES JUODZEMIS — gėlynomis ir žolynams. Parduodame buėllais ar vežimais. 1 buėllis 25c; 5 buėllai \$1.00; 15 buėllų \$2.50. Stanley Gauth, 110 So. Ridgeland Ave., Wauv, Ill., tel. Oak Lawa 193J-1.

UNIVERSAL RESTAURANT Vestuėm, Krikėtynom ir Kito-kieim Bankietom ir Kito-kieim Patarnavimam. Linksmas Patarnavimas Visiems 750 W. 31st Street A. A. NORKUS, sav. Tel. Victory 9670

Kunigai turėtu įsigyti Vyskupo Petro Pranciškaus Būčio, M.I.C. parašytą PAMOKSLŲ Kaina \$1.75 "DRAUGAS" 2334 So. Oakley, Ave. Chicago, Ill. 400 puslapių knyga.

"KIDS" GEE, MOM, I DON'T SEE WHY I HAVE TO WASH MY FACE SO OFTEN WHY CANT I JUST POWDER IT LIKE YOU DO YOURS? PASTATYSIME NAMUS IR VIDŲ J. RENGISME ANT JŪSŲ LOTŲ. VISI DARBININKAI UNISTAL IR UŽTIKRINTI. K. KAPKA, Pres. 2301 So. Crawford Ave. Telefonas Lawniale 3010 Open Sundays CITY WRKG. & LUMBER Co.

IZOLIOTA GARAZA 2 KARAMS Mažų Išlaidų NAMAS 133 Pastatysime ant jūsų lotu už... Kviečiame jus atsilankyti pirmą negu pradėsite statyti, ir apžiūrėti garažą ant mūsų lotu be jokios prievoiltų. 2301 So. Crawford Ave. Telefonas Lawniale 3010 Open Sundays CITY WRKG. & LUMBER Co.